

Thema: Tussen de regels

Overweging 24 april 2016 – Jan Meijer

Lector: Yvonne van der Velden

“... In deze tijden van de grootschalig in de media voorgeschotelde rampen en oorlogen (is De Duif) een ogenschijnlijk kleine tegenhanger. Maar in feite een groot en kostbaar gegeven. Het nieuws hierover verspreidt zich weliswaar minder gemakkelijk dan de berichtgeving over negatieve zaken. Toch is het onze inspanning meer dan waard om ons idee van tussen de regels met elkaar omgaan actief uit te dragen. We lossen de ellende in de rest van de wereld er helaas niet mee op, maar dragen in onze directe omgeving ons steentje bij (...). Zoals in Romeinen staat: “De liefde berokkent de naaste geen enkel kwaad” en vervult daarmee onze regels ...

Openingsgebed

Onnoembare,
Wij bidden om de kracht van uw Geest in ons hart.
Wij keren terug bij onszelf
en alles wat ons ter harte gaat in deze wereld.
Wij worden stil om ons hart te openen
voor schepping en creativiteit.
Voor de stralen van licht en de klank van liefde.
Schud ons los
uit de verkramping van strijd en onrust.
Maak onze adem weer tot levensadem
en tot bron van moed en zeker weten.
Geef ons de levende woorden van uw schrift.
Ter herkenning
en om opnieuw ontmoeting aan te gaan.
Amen.

Lied: Naamloos schooiert Liefde

H.Oosterhuis / A.Oomen

Naamloos schooiert liefde langs de wegen,
die beweegt de zon en alle sterren.
Naamloos schooiert liefde langs de wegen,
ziet de mensenkind'ren al van verre,
zoekt hen op in hun bezeten dromen,
wekt hun rede weer, hervindt hun namen,
temt de stormen van hun vergezichten,
sluit de deur toe achter hun verleden.

Naamloos schooiert liefde langs de wegen,
die ons geeft nieuw licht in onze ogen,
ons doet hopen dat nog nooit geziene:
nieuwe aarde op de vloed heroverd.
Die in diepe zinverloren nachten
schenkt een uur van waarheid en genade:
hakt bronaders in de rotswand open,
plant een eiken woud op woeste hoogten.

Levend woord dat nooit ons zal ontbreken,
aller mensen naam en zielsbeminde,
naamloos schooiert liefde langs de wegen
die beweegt de zon en alle sterren.

Naamloos schooiert liefde langs de wegen
maar vindt in mensen rust en duur.
Naakt en veilig - wij die nog leeg zijn
en ongenadig, halve waarheid,
kiltte, schemer, kreupelvuur:
Liefde, neem ons dit uur,
dat wij ontvangen, weten.

Welkom en inleiding

Goedemorgen en welkom bij deze viering in de Duif. Hier ben je en blijf je altijd welkom. Hoe vaak je hier ook komt, wat je achtergrond ook is en waar je vandaan komt. Iedere week komen we hier bij elkaar in onze zoektocht naar elkaar en de overeenkomsten in ons geloof in de hoop elkaar te begrijpen en onze verschillen te accepteren. Welkom in deze ruimte en welkom bij deze viering.

Pesach

Vandaag is het Pesach. Het Joodse Paasfeest waarbij de vlucht uit Egypte wordt gevierd. We lezen erover in Exodus 12. Zij leefden daar in slavernij volgens de Egyptische wetten en regels. De Tien Geboden waren er nog niet. Hoe leefden zij tussen de regels van Egypte en die van de Tien geboden. Welke leefregels hanteerden zij onderweg zonder wetten tot het moment dat er weer nieuwe wetten en regels (met als begin de tien geboden) waren. Hoe ging dat leven tussen de regels?

In Romeinen lezen we dat Liefde de hele wet vervult. Als ware het de hoofdregel, die niet in onze wetten staat. In de tien geboden staat wel: "Heb u naaste lief als uw zelf". Maar dat is toch iets anders dan Liefde die de wet vervult. Of lees ik dan teveel tussen de regels. En hoe pas je dat toe in deze tijd van zoveel ingewikkelde regels dat je soms iets fout kunt doen zonder het te weten. Liefde als wet tussen de regels, zonder dat daar een straf opstaat.

Sun Bear

De activist, religieus leraar, schrijver en Indiaan *Sun Bear* gaat letterlijk en praktisch nog een stap verder met twee voeten in de kippen...hokken en komt met de Liefde bij religie, spiritualiteit en de uitspraak over de verantwoordelijkheid voor je eigen leven.

Al met al genoeg regels om ook tussen de regels te luisteren en de keuze te maken hoe vervolgens met leefregels en een uitspraak als Liefde vervult de wet om te gaan. Tussen de

regels als positief gegeven en op basis van Liefde de soms ingewikkelde keuzes in het leven te maken. Om te komen tot een leefbaardere omgeving en samenleving met eerlijke wetten. Vandaag ga ik voor met Yvonne van der Velden en ook al zien we ze niet, het Koor en Irina zijn er in geluid toch bij. We zingen en er wordt gespeeld van de CD op Eigen Kracht. Dat leek mij een mooi toepasselijke titel passend bij Tussen de Regels en het positieve dat daar van uit gaat.

Yvonne en ik wensen ons een mooie viering met elkaar.

Gebod om vergeving

- A. Vergeef mij voor de vele keren
dat ik heb gehandeld tegen uw geboden;
voor iedere daad waarin mijn heil belangrijker was
dan dat van mijn naaste;
voor ieder woord dat ik uitsprak
waarmee ik een ander heb gekwetst,
zelfs al was die ander niet aanwezig;
voor iedere gedachte waarmee ik mijzelf streelde
en die werd ingegeven door boosaardigheid.
- V. Vergeef ons, Eeuwige, voor alles wat wij hebben nagelaten,
terwijl wij juist toen in uw opdracht hadden moeten
handelen of spreken.
Vergeef ons, dat wij ons dikwijls niet bewust zijn
anderen verdriet te doen als wij tegen uw wil handelen.
- A. Wij vragen U, Eeuwige,
leer ons uw Geest verstaan,
zodat wij aan zijn ingevingen geen weerstand bieden.
Amen.

Lied: Altijd Aanwezige

Simone Huisman / Tom Löwenthal

Altijd Aanwezige,
cirkel en kern van mijn leven,
jij trekt aan en omhult.
Ruimte van liefde,
nodig mij uit
om binnen te gaan.

Eerste lezing: Exodus 12: 37-42

(Willibrordvertaling 1995)

De Israëlieten gaan weg uit Egypte

De Israëlieten vertrokken uit Raamses naar de stad Sukkot, en het aantal personen dat zelf liep, de kinderen dus niet meegerekend, bedroeg ongeveer zeshonderdduizend. Ook vele anderen trokken met hen mee, net als grote kudden kleinvee en runderen. Zij bakten ongezuurde koeken van het deeg dat ze meegenomen hadden uit Egypte, het was nog niet gezuurd. Zij waren immers uit Egypte weggejaagd zonder dat ze zelfs tijd gehad hadden om voor proviand te zorgen. Het verblijf van de Israëlieten had vierhonderddertig jaar geduurd. Op de dag dat deze vierhonderddertig jaar waren verstreken trokken al de legers van de Heer weg uit Egypte. De Heer waakte die nacht, om hen uit Egypte weg te voeren. Daarom waken alle Israëlieten deze nacht voor de Heer, elke generatie opnieuw.

Tweede lezing: Romeinen 13: 8-10

(Bijbel in gewone taal)

De liefde vervult de wet.

Zorg dat je niemand iets schuldig bent. Laat je enige schuld de onderlinge liefde blijven. Wie anderen liefheeft, heeft de wet vervuld. Geen echtbreuk plegen, niet doden, niet stelen, niet begeren, en alle andere kan men samenvatten in dit ene woord: Je zult je naaste liefhebben als je zelf. De liefde berokkent de naaste geen enkel kwaad. Liefde vervult de gehele wet.

Lied: Van de één en de ander

Huub Oosterhuis/Antoine Oomen

Voordat ik bomen zag,
de hazelaar in bloei, in kou,
de steeneik, de kastanje,
zag ik jou.

Mijn zusje, mijn geliefde,
mijn verre vriend mijn hart is aan.
Mijn naastetje, wat heb ik jou,
wat heb jij mij gedaan?

Voordat de zee mij riep,
haar spiegel, tij en tegentij,
de poolster, de windstilte,
riep jij mij.

Ik kocht een fluit, ik floot
een sluier om je heen van vuur,
een lichaam meer,
tegen de lange duur.

Als ik ooit komen zou
waar bronnen zijn, bauxiet,
een paar gewiekster woorden dan dit:
ben jij daar?

Mijn zusje, mijn geliefde,
mijn verre vriend mijn hart is aan.
Mijn naastetje, wat heb ik jou,
wat heb jij mij gedaan?

Voordat ik bomen zag,
de hazelaar in bloei, in kou,
de steeneik, de kastanje,
zag ik jou.

Derde lezing

Sun Bear (1929-1992)

Religie of spiritualiteit is voor mij: mijn liefde voor de groene heuvels, bidden tot de Grote Geest, zingen en het uitmesten van de kippenhokken. Als ik thee drink en zing, dan voel ik hoe de Grote Geest de thee door mij proeft en door mij zingt. Religie is de volledige verantwoordelijkheid nemen voor je dagelijks leven.

Overweging

Tussen de regels kun je lezen, maar ook leven. De Israëlieten leefden vele generaties lang als slaaf volgens de wetten en regels van de Egyptenaren. Met regels en wetgeving over de slavernij. Dit om de vrijheid van de Israëlieten te beteugelen en om voor de eigenaren het slaveneigendom bij wet te regelen en hen, als slavenbezitters vrijheden te geven voor de manier waarop zij hen mochten behandelen en straffen.

Als Liefde dan de wet vervult zoals in Romeinen staat en je gaat anders met elkaar om dan de wet voorschrijft leef je dan buiten de regels of tussen de regels? Volgens de wet is het strafbaar. Volgens ons hart niet. We zien het als een positief gebaar. Voor ons betekent het nu een poging tot een leefbare samenleving. Leven tussen de regels.

De Israëlieten in de bijbel vertrokken op stel en sprong uit Egypte. De Egyptenaren waren hen op dat moment liever kwijt dan rijk. Na de tien plagen die de Egyptenaren hadden getroffen. Opgelucht weg van de Egyptische regels en op weg naar de vrijheid en het beloofde land! Vandaag is het feest dat Pesach heet en waarmee het vertrek uit Egypte wordt herdacht en gevierd. Ook deze viering wordt inmiddels tussen de regels, die voor Pesach in de bijbel zijn opgeschreven, gevierd. Nieuwe regels of tussen de regels?

Na ruim twee maanden komen de Israëlieten bij de berg Sinaï waar Mozes uiteindelijk de tien geboden ontvangt. Hoe leefden ze dan in die periode van twee maanden tussen de regels van Egypte en de tien geboden?

In het zevende jaar

In Exodus 21 staan de regels opgeschreven over feesten, offeren, werken, rusten, eerbied, diefstal, zorg voor anderen, maar ook over slavernij. Een gekochte slaaf moet zes jaar voor zijn of haar meester werken. En in het zevende jaar is de slaaf vrij! Tenzij hij of zij niet vrij wil zijn, dan blijft de slaaf de rest van zijn leven bij de eigenaar. Regels die de Israëlieten zelf ontvluchten en ze voor zichzelf en hun slaven toch in een soepeler vorm terug laten komen in hun eigen nieuwe regels. Omdat ze blijkbaar voor de eigenaren toch wel handig waren of misschien voor de slaven in die tijd meer bescherming boden? Was slavernij in die tijd dan zo slecht nog niet?

Ik probeer de Bijbel tussen de regels te lezen en in het tijdsbeeld te plaatsen waarin is geleefd. Dat is een voor mij een moeilijke opgave. In onze tijd met de beschikbaarheid van alle media en directe berichtgeving valt het al niet mee om regels en wetten in de verschillende culturen te kunnen begrijpen en te rechtvaardigen.

Zelfs in ons eigen land zie ik dat het moeilijk is om tussen de regels te begrijpen wat wettelijk kan en volgens de morele regels niet kan. De kwestie rond de Panama papers waarbij de rijken belasting ontwijken. (Regeringen die wetten maken om elkaar te beconcurreren en de rijken die daar gebruik van maken en kunnen kiezen) Uiteindelijk worden ze bij voorbaat moreel aan de schandpaal genageld in plaats van de regeringen van al die landen inclusief de onze, die de belastingregels maken. Waar staan we dan tussen de regels, elkaar kunnen aanspreken en, zoals in Romeinen staat: Liefde is de wet.

Liefde is de regel

Ik ben vanmorgen teruggekomen van een weekend met vrienden. Een groep van 11 mensen. We gaan al jaren jaarlijks één of twee dagen met elkaar er op uit. Zomaar spontaan ontstaan met 1 belangrijke regel: Liefde is de regel en de dagen regelen zichzelf.

Toen ik vertelde dat mijn overweging over tussen de regels ging kwam iedereen wel met een voorbeeld dat volgens de wetgeving wel klopte maar moreel niet als een juiste regel of handeling aanvoelde van iemand of een organisatie in onze samenleving in Nederland.

De politiek, de banken, de olie-industrie, de farmaceutische industrie, het verkeer, de sport, de ouderen en zieken zorg etc. Kortom de negatieve mening van tussen de regels.

Ik wil er voor pleiten om naar de positieve kant van tussen de regels te gaan en het vinden van oplossingen. Er zijn boeken over geschreven en je kunt zelfs cursussen en workshops volgen om oplossingen te vinden ondanks en dankzij de regels. Je kunt voorbeelden vinden door te googelen. Rek in de regels, tussen de regels en buiten de regels. Allemaal zoekopdrachten voor positieve oplossingen die in de praktijk zijn gebracht.

Begrip en samenwerking

Ik merk ook dat het goed is om over constructieve oplossingen te praten. Als het ware dezelfde beweging te voelen als de Israëlieten. Weg van het oude en op weg naar het nieuwe met bestaande en nieuwe regels die werken om daarmee de afstand tussen de mensen en de uitvoerders kleiner te maken. Ik merk zelf in de praktijk dat het bij oplossingen van een probleem leidt tot begrip en samenwerking. Het dichterbij elkaar brengen van mensen. Dan blijkt er wel degelijk ruimte te zijn voor oplossingen tussen de regels.

In onze gemeenschap, in de Duif, proberen we dat gezegde: liefde vervult de wet en religie zoals Sun Bear omschrijft toe te passen. Verantwoordelijk zijn voor ons zelf, voor elkaar en toch tussen de regels. “Wij als Duifgemeenschap” zoeken elkaar tussen de regels. Regels over lidmaatschap of zoals wij het noemen: “aangeslotene zijn” bestaan uit het zelfverklaard aangeslotene zijn. Ieder draagt financieel en/of met hulp bij naar eigen inzicht en mogelijkheid. Een gekleurd geheel zoals al op de voorkant van de liturgie staat. Wel regels maar met veel ruimte tussen de regels en ruimte voor elkaar. Maar ook met de handen uit de mouwen, met de voeten op de grond van de Duif en met de liefde die onze regels vervult. Iedereen is welkom wie of wat je ook bent, wat je achtergrond ook is.

Voorgeschoolde rampen

In deze tijden van de grootschalig in de media voorgeschoolde rampen en oorlogen een ogenschijnlijk kleine tegenhanger. Maar in feite een groot en kostbaar gegeven. Het nieuws hierover verspreidt zich weliswaar minder gemakkelijk dan de berichtgeving over negatieve zaken. Toch is het onze inspanning meer dan waard om ons idee van tussen de regels met elkaar omgaan actief uit te dragen. We lossen de ellende in de rest van de wereld er helaas niet mee op maar dragen in onze directe omgeving ons steentje bij door over de Duif te spreken. Zoals in Romeinen staat: “De liefde berokkent de naaste geen enkel kwaad” en vervult daarmee onze regels.

Moge het waar worden met hulp van, zoals Sun Bear dat noemt: “Onze Grote Geest”.

Elke generatie opnieuw zoals met Pesach.

Een fijne zondag.

Pianomuziek - Irina Antonova speelt Bacarolle van Peter Iljitsj Tsjaikowski

Geloofsbelijdenis

Ik geloof in God, die oneindig veel namen draagt,
van alle tijden is, zonder begin of einde.

Ik geloof in de Allerhoogste die rechtvaardig is
en in oorsprong alle groei gemaakt heeft.

Die Ene komt alle eer toe.

Ik geloof in Jezus

die alle wensen van de Allerhoogste vervuld heeft

en daarom in eer de naam 'Zoon van God' draagt.
In navolging van Jezus en vele mensen na Hem
wil ik bondgenoot zijn van al het kwetsbare in de schepping,
van alle onmondig gemaakte mensen
en van alles en allen aan wie de mogelijkheid ontnomen wordt
tot heelheid te komen.

Ik geloof in de Geest van de Allerhoogste,
die leeft in mensen van goede wil.
Ik vertrouw mijzelf aan haar toe
en wil bijdragen aan het Koninkrijk van de Vrede.

Ik vertrouw in dat rijk te worden opgenomen
door de Allerhoogste.
Ik weet dat er Een is, die mijn bestaan wenst
en mij liefheeft met mijn zwakke en sterke kanten. Amen.

Collecte

Intenties

Tafellied: Licht en stem

Huub Oosterhuis/Antoine Oomen

A: Van grond en vuur zult Gij ons maken,
hoog op rotsen, aan levend water,
van geur en smaak, van licht en stem,
uw evenbeeld.

K: Volk dat in duisternis gaat,
mensen met stomheid geslagen,
het zal geschieden, zegt Hij,
dat zij weer glanzen als nieuw.

A: Van licht en stem zult Gij ons maken,
uw evenbeeld.

K: Niet meer beklemd en verdeeld,
niet meer in woorden gevangen,
één en gekend en bevrijd,
eindelijk mens zal ik zijn.

A: Van licht en stem zult gij ons maken,
uw evenbeeld.

K: Daar staat de stoel van het recht,
daar zal staan de tafel der armen,
dan is de dag van het lam,
"Zie, Ik kom haastig," zegt Hij.

A: Van grond en vuur zult Gij ons maken,
hoog op rotsen, aan levend water,
van geur en smaak, van licht en stem,
uw evenbeeld.

Nodiging

Breken en delen van brood en wijn

Gedachte bij het thema: Liefde is de enige echte God *E.E. Cummings*

die sprak tot deze aarde zo blij en groot
dat zelfs iets nietigs en ongelukkigs als de
mens de schoonheid van zijn vluchtig bestaan
kan begrijpen

want beginnende liefde betekent terugkeren
naar zeeën die diep en luid konden zingen

een verkennende golf die vanaf elke laatste
kust schuimend verlangt en jong huiswaarts keert

hoe volmaakt de hemel mocht zijn,
door het fluisteren van meedogende liefde
en de fonkeling van jouw ogen
stralen de sterren.

Onze Vader

uit het Nieuw Zeelands Liedboek

Eeuwige Geest, Schepper van de aarde,
drager van pijn, gever van leven,
bron van alles wat is en zal zijn,
Vader en Moeder van ons allen,
liefhebbende God, in wie de hemel is,
laat de heiliging van uw naam weerklinken door het heelal.

Laat de weg van uw gerechtigheid worden begaan
door de volkeren van deze wereld,
laat uw hemelse wil worden gedaan door al wat geschapen is,
laat uw rijk van vrede en vrijheid onze hoop ondersteunen
en moge het komen, uw rijk, hier en nu op aarde.

Voed ons met het brood dat we vandaag nodig hebben,
vergeef ons als we elkaar verwonden,
sterk ons in de tijd van verleiding en verzoeking,
bewaars ons voor beproevingen die niet te verdragen zijn.
Bevrijd ons uit de greep van alles wat kwaad is,

Want U regeert in de glorie van uw kracht die liefde is,
nu en altijd.
Amen.

Activiteiten en informatie

Slotlied: Boom, je stam

Huub Oosterhuis/Antoine Oomen

Boom, je stam was koud en bloot,
in de winter leek je dood.
Komt de zomer vuur en vlam,
bloeien rozen aan je stam.

Mens, wat ben je dood en koud
als je niet van mensen houdt.
Zonder liefde vlam en vuur
is je leven kort van duur.

Zonder lachen licht en lied,
zonder liefde gaat het niet.
Mensen leef toch en God-weet
vind je liefde bij de vleet.

Zegenbede

Keltische zegen

De zegeningen van de lucht,
de zegeningen van de aarde,
de zegeningen van de zee
over degenen die wij liefhebben
en over ieder menselijke familie.
Over de gaven van de lucht,
de gaven van de aarde,
de gaven van de zee

God zij voor jou
om jou de rechte weg te tonen.
De Geest zij naast jou
om jou te beschermen.
De Eeuwige zij achter jou
om jou te bewaren
voor de arglist van de bozen
en onder jou
om jou op te vangen
wanneer je valt
en jou uit de valstrik te bevrijden.

De Geest zij in jou
om jou te troosten
als je treurig bent
en zij om jou heen
om jou te verdedigen
als anderen je aanvallen,
De Eeuwige zij over jou
om jou te zegenen.

Zo zegene jou de goedgunstige God.
Amen.

